

مشکلات، ازدواج را طلاق نمی‌دهد

مشکلات اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی؛ این روزها همه مشکلات با نام ازدواج گره خورده و سبب شده جوانان خود را از ازدواج دور ببینند...

مشکلات اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی؛ این روزها همه مشکلات با نام ازدواج گره خورده و سبب شده جوانان خود را از ازدواج دور ببینند؛ آنقدر دور که ازدواج جایی در رویای بسیاری از جوانان ندارد. در این میان، ندانم‌کاری برخی مسئولان در اجرای راهکارها شرایط را وخیم‌تر کرده، زیرا آنها برای پنهان کردن ضعف مدیریت خود، جوانان را متهم به ازدواج‌گریزی می‌کنند، غافل از این که اغلب جوانان به تشکیل خانواده تمایل دارند، اما وقتی کوهی از مشکلات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی راه آنها را سد کرده، نمی‌توانند از آنجا بگذرند. هم‌اکنون جامعه از میدان مبارزه با این مشکلات، سده‌ها خارج شده است. از فردا هفته ازدواج شروع می‌شود، هفته‌ای که قرار است در آن مسئولان توجه ویژه‌ای به مشکلات جوانان داشته باشند، مشکلاتی که هر روز ازدواج را برای آنها دست نیافتنی‌تر می‌کند. چند سالی است نام ازدواج با مشکل گره خورده و همه راهکارها برای رفع این مشکلات راه به جایی نمی‌برد، زیرا برنامه‌های اجرا شده یا غیر کارشناسی بوده یا از مقام وعده و حرف فراتر نرفته است.

گم‌شده در مسیر
دلیل اصلی حل نشدن مشکلات ازدواج را باید در نبود مسیری درست برای رسیدن به مقصد جستجو کرد. به زبان ساده تر باید اعتراف کرد در کشورمان طرح جامعی برای بهبود شرایط جوانان اجرایی نشده و بنابراین از ادامه پیدا کردن روند رشد طلاق و کاهش ازدواج نباید تعجب کرد.

غلامرضا قاسمی کبریا، کارشناس خانواده و ازدواج در گفت‌وگو با جام جم تاکید می‌کند: فضای انزوا در جامعه در حال رشد است و شرایط محلات کشور نیز تعریفی ندارد. در چند سال اخیر نتوانسته ایم مسائل آپارتمان‌نشینی را به شکلی حل کنیم که شهروندان با یکدیگر بیگانه نباشند، زیرا کاهش روابط اجتماعی و عاطفی در جامعه سبب شده افراد منزوی شوند. بنابراین تا زمانی که روابط اجتماعی بهبود پیدا نکند، نباید انتظار داشت چالش ازدواج در کشور سر و سامان یابد. باید یادآور شد شرایط در مدارس و دانشگاه‌ها نیز مناسب نیست، زیرا این مراکز تلاش زیادی برای بهبود روابط اجتماعی و عاطفی افراد نمی‌کنند، یعنی نظام آموزشی کشور آن قدر نتیجه‌محور شده که در آن به آموزش‌هایی که زیر بنای حفظ جامعه است، توجه نمی‌شود. بنابراین تا وقتی این غفلت‌ها ادامه دارد، باید برای حل مشکلات ازدواج جوانان به انتظار معجزه نشست.

ازدواج آسان در مقام حرف
این روزها مسئولان و مدیرانی که به ظاهر دغدغه ازدواج جوانان را دارند، در سخنرانی‌ها و همایش‌های مختلف، جوانان را به ازدواج آسان و آگاهانه تشویق می‌کنند، اما به نظر نمی‌رسد به شکل مطلوب از شرایط جامعه اطلاع داشته باشند، زیرا با یک حساب سرانگشتی می‌توان به این نتیجه رسید که ازدواج آسان نیز آسان نیست. برای شروع یک زندگی مشترک در پایتخت چنانچه زوجی جوان بخواهند آپارتمانی نقلی اجاره و جشنی ساده برگزار کنند، دست کم به 50 میلیون تومان در ابتدای کار نیاز دارند.

غلامرضا قاسمی کبریا:

تا زمانی که روابط اجتماعی بهبود پیدا نکند نباید انتظار داشت چالش ازدواج در کشور سر و سامان پیدا کند

قاسمی کبریا تصریح می‌کند: این که گفته می‌شود جوانان ازدواج آسان و آگاهانه داشته باشند، باید پرسید مسئولان چه کاری برای چنین رویکردی کرده‌اند، زیرا بجز طرح‌های حاشیه‌ای عملیاتی صورت نگرفته است. باید تاکید کرد، تاکنون برخی مسئولان ازدواج را دغدغه خانواده‌ها به حساب آورده‌اند، اما برای حل مشکلات این حوزه باید نگاه‌ها تغییر کند و از مشکلات ازدواج به عنوان دغدغه اصلی زندگی اجتماعی یاد کرد، زیرا بی‌توجهی به این مهم، بحران‌های خطرناکی در پی دارد.

اصلاح روابط انسانی

برای حل ریشه‌ای مشکل ازدواج باید روابط انسانی را تصحیح و برنامه‌ای جامع را اجرایی کرد که هدف آن، ایجاد روابط عاطفی در جامعه باشد، زیرا روابط انسانی در جامعه به شکلی است که مدیران نیز با یکدیگر تعامل بین‌بخشی ندارند. به همین دلیل، مشکلات شهروندان حل نشده باقی می‌ماند.

کبریا خاطر نشان می‌کند: روابط انسانی موجود را باید تصحیح کرد تا مشکلات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی بر طرف شود.

برای ازدواج‌های پایدار باید شرایطی به وجود آورد که در آن، دختران و پسران برای تامین سعادت یکدیگر به ازدواج روی بیاورند، نه مسائل دیگر. رسیدن به این هدف فقط با ایجاد و گسترش روابط عاطفی شدنی است، چون تا زمانی که روابط ویتربینی باشد، ازدواج بدون همسانی و همسویی شکل خواهد گرفت و پس از مدتی کوتاه به طلاق ختم خواهد شد.

مساله ای به نام خودمشغولی

در کشور نیاز به کار پایه ای برای حل مشکلات حوزه ازدواج احساس می شود، اما باید یادآور شد برخی مسئولان به اجرای کارهای نمایشی بیشتر تمایل دارند. در نظر گرفتن هفته ازدواج و تعیین نام برای روزها یکی از این کارهای نمایشی است که در برابر مشکلات جوانان به چشم نمی آید. وی اظهار می کند: انتخاب نام برای روز ازدواج را باید خودمشغولی برخی مسئولان دانست. آنها خودشان را سرکار می گذارند چون این برنامه ها تاثیری در حل مشکلات بیرونی و درونی این سازمان ها ندارد. علاوه بر این، چنین مراسمی در محیط های درونی خود سازمان ها نیز بازخورد ندارد، چه برسد به جامعه. در این میان، می توان به پروژه مسکن مهر که با هدف حل مشکل مسکن جوانان ایجاد شد اشاره کرد، زیرا برخلاف انتظاراتی که وجود داشت، این پروژه نتوانست باری از مشکل ازدواج جوانان کم کند. بنابراین باید گفت این طرح نیز غیرکارشناسانه بود.

ایجاد موج عاطفی

به نظر می رسد، برای رفع مشکلات حوزه ازدواج، مسئولان باید بیش از پیش با یکدیگر همکاری کنند، زیرا این روزها بیشتر نهادها در کشور برای حل مسائل جوانان تلاش می کنند، اما چون به شکل جزیره ای عمل می کنند، نتیجه لازم را نمی گیرند. این در حالی است که اگر مدیری کارآمد، برنامه های آنها را مدیریت کند، مشکلات حوزه ازدواج حل شدنی است. این کارشناس خانواده و ازدواج یاد آور می شود: برای بهبود شرایط باید موج ایجاد کرد؛ موجی که روابط عاطفی شهروندان را بهبود ببخشد. روابط امروزی باید اصلاح شود و روابط اجتماعی با توجه به نیازهای روز، جای آن را بگیرد. به این ترتیب، وقتی مدیران و مسئولان برای تعامل با یکدیگر قانع شوند، نوبت به تقسیم وظایف می رسد، یعنی سهم تمام ارگان ها و نهادها مانند آموزش و پرورش، آموزش عالی و وزارت ورزش و جوانان مشخص می شود و تلاش آنها می تواند برای رفع مشکلات موج ایجاد کند. قاسمی کبری عنوان می کند: چنانچه به مدل جدید روابط اجتماعی بی اعتنا باشیم شکست خواهیم خورد، زیرا نگاه سنتی جوابگو نیست و نگاه مدرن نیز قابل اعتماد نیست، بنابراین باید تلفیقی از این دو نگاه را در نظر گرفت. باید یادآور شد، بسیاری مشکلات عمده ازدواج جوانان را اقتصادی می دانند، اما عوامل ازدواج پایدار فقط مادیات نیست، زیرا زمانی که زوجین یکدیگر را به معنای واقعی دوست داشته باشند و با آگاهی کامل دست به ازدواج زده باشند، در برابر مشکلات اقتصادی مقاومت کرده، پشت یکدیگر را خالی نمی کنند.

محسن ایمانی:

برخی خانواده ها فراموش کرده اند که با آغاز زندگی مشترک، لطف خداوند شامل حال جوانان شده و آن ها سریعتر می توانند

مشکلات خود را حل کنند

بسیاری از کارشناسان معتقدند، برای بهبود شرایط جامعه باید روابط اجتماعی به شکل سابق برگردد، اما به گونه ای جدید دنبال شود. در گذشته افراد یک محله دلسوز و یار یکدیگر بودند و روابط عاطفی خوبی بین آنها جریان داشت. برگشت به این دوران نیاز به برنامه فرهنگی جامع دارد؛ برنامه ای که مسئولان باید با مطالعه و تحقیق کامل آن را اجرایی کنند، زیرا چنانچه چنین برنامه ای در کشور اجرایی نشود، نمی توان زندگی مشترک زیادی را نجات داد. باید تاکید کرد، برای اجرای این برنامه نیازی به تخریب آپارتمان ها و ایجاد محله های قدیم نیست، بلکه باید این نیازها را با استفاده از ظرفیت فضای مجازی ایجاد کرد. وقتی افراد محله در فضای مجازی با یکدیگر در ارتباط باشند، می توان به برگشت روابط عاطفی و حمایت هم محله ای ها از یکدیگر امیدوار بود.

توقع های غیرمنطقی

محسن ایمانی، روان شناس و مدرس دانشگاه تربیت مدرس نیز در گفت و گو با جام جم می افزاید: انتظار برای مطلوب شدن وضع مالی جوانان سبب شده بسیاری از جوانان سن ازدواج را پشت سر بگذارند. باید گفت برخی خانواده ها فراموش کرده اند که با آغاز زندگی مشترک، لطف خداوند شامل حال جوانان می شود و آنها بهتر و سریع تر می توانند مشکلات خود را بر طرف کنند.

برخی مشکلات فرهنگی به قدری در جامعه ریشه دوانده که برای از میان برداشتن آنها نیاز به تلاش همه جانبه است. کم نیستند والدینی که تاکید دارند جوانان تا صاحب خانه، خودرو یا حتی ویلا نشده اند نباید برای ازدواج اقدام کنند. این پدر و مادرها تصور می کنند صلاح فرزندشان در این است که ابتدای زندگی تمام این امکانات را در اختیار داشته باشند، اما غافلند که سختگیری آنها فقط سبب بالارفتن سن ازدواج می شود، زیرا توجه بیش از حد به مادیات، سبب غفلت از فلسفه اصلی تشکیل خانواده می شود. البته نباید فراموش کرد که برای شروع زندگی مشترک باید از حداقل ها برخوردار بود، اما این که بخواهیم زوج های جوان در ابتدای زندگی صاحب خانه، ویلا و اتومبیل آخرین مدل باشند، چیزی نیست جز سنگ انداختن بر سر راه ازدواج جوانان. علاوه بر این، برخی والدین با در نظر گرفتن مهریه های سنگین و برگزاری مراسم پرهزینه به مشکلات جوانان اضافه می کنند. این در حالی است که اگر خانواده ها اندکی واقع بین باشند و از جوانان بخواهند به اندازه گلیمشان پای خود را دراز کنند، بسیاری از مشکلاتی که زوجین در ابتدای زندگی با آن رو به رو می شوند، حل و فصل می شود، زیرا با بررسی پرونده برخی زوجین که پایشان در چند سال اول زندگی مشترک به دادگاه خانواده باز شده، می توان به این نتیجه رسید که زیر بار قرض رفتن جوانان در ابتدای زندگی سبب می شود نتوانند لحظات زیبا و خاطره انگیزی را در ابتدای زندگی خود تجربه کنند.

بنابراین والدین لازم است از شرط هایی مانند مهریه سنگین و برگزاری مراسم مجلل صرف نظر و به جوانان توصیه کنند

ضمن برگزاری مراسم ساده، زندگی مشترک خود را با دغدغه کمتر آغاز کنند.
کبوتر با کیوتر، باز با باز
بسیاری از جوانان بر این باورند مسائل مالی بزرگ ترین مشکل آنها برای ازدواج است. هرچند نمی توان این مشکل را
کتمان کرد، اما می توان به جوانان گفت مشکلات اقتصادی زمانی بیشتر به چشم می آید که فرد تصمیم بگیرد با طبقه
بالا تر از خانواده اش ازدواج کند.
مهدی آیینی
جامعه